

Sygn. akt VII U 946/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Wiesława Szulczewska

Protokolant: stażysta Justyna Łącka

po rozpoznaniu w dniu 5 stycznia 2016 r. w Gdańsku

sprawy W. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wysokość kapitału początkowego

na skutek odwołania W. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 12 marca 2015 r. nr (...) - 2004

zmienia zaskarżoną decyzję i nakazuje ustalić kapitał początkowy W. B. przy uwzględnieniu wynagrodzenia w Spółce z o.o. (...) w latach 1987-1989 na podstawie złożonych karotek zarobkowych.

Sygn. akt VII U 946/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 marca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. ponownie ustalił ubezpieczonemu W. B. kapitał początkowy na dzień 01 stycznia 1999 r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 676,13 zł. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 55,38 %. Zakład przyjął 16 lat i 7 miesięcy okresów składkowych oraz 4 lata, 6 miesięcy i 24 dni okresów nieskładkowych. Kapitał początkowy ustalony na dzień 01 stycznia 1999 r. wyniósł 75 996,58 zł (k. nienumerowana akt kapitałowych).

Odwołanie z dnia 10 kwietnia 2015 r. od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony W. B., zaskarżając decyzję organu rentowego z dnia 12 marca 2015 r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, zarzucając jej nieuwzględnienie przy obliczeniu wartości kapitału początkowego wynagrodzenia otrzymanego przez ubezpieczonego w Zakładach Usługowo - Produkcyjnych (...) Spółka z o.o. z siedzibą w G. za lata 1987 - 1989.

Wskazując na powyższe ubezpieczony wniósł o zmianę decyzji organu rentowego z dnia 12 marca 2015 r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, poprzez uwzględnienie przy obliczeniu wartości kapitału początkowego wynagrodzenia otrzymanego w Zakładach Usługowo - Produkcyjnych (...) Spółka z o.o. z siedzibą w G., ewentualnie o zmianę zaskarżonej decyzji organu rentowego w ten sposób, że zobowiąże się organ rentowy do uwzględnienia przy obliczeniu wartości kapitału początkowego wynagrodzenia otrzymanego w Zakładach Usługowo - Produkcyjnych

(...) Spółka z o.o. lub o uchylenie decyzji organu rentowego z dnia 12 marca 2015 r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego i przekazanie sprawy organowi rentowemu do ponownego rozpoznania.

Ponadto ubezpieczony wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z zeznań świadków: J. S., i R. P., na okoliczność autentyczności oraz oryginalności złożonych przez ubezpieczonego w organie rentowym kartotek zarobkowych za lata 1987 - 1989 i wcześniejszego honorowania przez organ rentowy tego typu kartotek w innych sprawach o ustalenie kapitału początkowego pracowników Zakładów Usługowo - Produkcyjnych (...) Spółka z o.o. z siedzibą w G., oraz dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów załączonych do odwołania.

W odpowiedzi z dnia 08 maja 2015 r. na odwołanie ubezpieczonego pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wyjaśniając, iż do ustalenia kapitału początkowego nie uwzględnił zarobków wynikających z kartotek zarobkowych z tytułu pracy w Zakładach Produkcyjnych (...) Sp.z.o.o. w G., ze względu na fakt, iż dokumentacja płacowa zlikwidowanych jednostek powinna być przechowywana przez upoważnione archiwa w uwierzytelnionej formie. Zaświadczenie z dnia 23 stycznia 2015 r. zawiera zaś braki formalne, brak pieczęci archiwum oraz brak pieczęci osoby upoważnionej. Wobec powyższego w opinii Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie można jednoznacznie ustalić pochodzenia kartotek. (k. 13 akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony W. B., urodzony w dniu (...) złożył do pozwanego organu wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego – wnosząc o uwzględnienie wynagrodzenia za lata 1987-1989.

okoliczności bezsporne, vide: wniosek ubezpieczonego o ponowne ustalenie kapitału początkowego z dnia 26 stycznia 2015 r. – k. 61-62 akt kapitałowych

W okresie od dnia 01 lutego 1987r. do dnia 05 maja 1989r. ubezpieczony był zatrudniony w Zakładzie Usługowo - Produkcyjnym (...) w G., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku Zastępcy Kierownika Zakładu Usług (...).

Zakłady Usługowo-Produkcyjne (...) Sp.z.o.o. prowadziły działalność gospodarczą od 26 listopada 1986 r. do dnia 07 maja 1991 r. w którym to dniu na mocy art. 267 Kodeksu Handlowego został wpisany do rejestru wniosek o otwarcie likwidacji spółki. Likwidatorem został H. S. (1). Dnia 15 maja 1995 r. został złożony wniosek o wykreślenie spółki z rejestru handlowego.

Zgodnie z Uchwałą Zgromadzenia Wspólników nr 3/95 z dnia 20 stycznia 1995 r. postanowiono, że akta zlikwidowanej Spółki będą przechowywane przez jej byłego dyrektora H. S. (1), w miejscu jego zamieszkania tj. przy ul. (...), (...)-(...) G.. Akta obecnie przechowuje J. S. w związku z faktem, iż H. S. (1) zamieszkuje w W..

dowód: zeznania świadka J. S. k. 36 akt sprawy protokół elektroniczny, zeznania ubezpieczonego k. 36 akt sprawy protokół elektroniczny, Sprawozdanie likwidacyjne spółki k. 6 akt sprawy, uchwała nr 3/95 k. 11 akt sprawy, wniosek o wykreślenie Spółki z rejestru handlowego k. 9 akt sprawy, kartoteki zarobkowe k. nienumerowana akt kapitałowych

Decyzją z dnia 15 lutego 2010 r. pozwany organ rentowy po raz pierwszy ustalił ubezpieczonemu kapitał początkowy.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 600, 68 zł. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 49,20%. Zakład przyjął 16 lat, 7 miesiące i okresów składkowych oraz 4 rok, 6 miesiące i 24 dni okresów nieskładkowych. Kapitał początkowy ustalony na dzień 01 stycznia 1999 r. wyniósł 71 954, 52 zł.

W zakresie wydania w/w decyzji – nie zaskarżonej przez ubezpieczonego – pozwany organ nie uwzględnił jego zarobków za lata 01 lutego 1987 do 05 maja 1989 z tytułu pracy w przedsiębiorstwie (...). W związku z brakiem dokumentów potwierdzających uzyskiwane dochody przyjęto kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w tych okresach.

dowód: decyzja o ustaleniu kapitału początkowego z dnia 15 lutego 2010 r. – k. 58-59 akt kapitałowych

Dnia 26 stycznia 2015 r. ubezpieczony przedłożył pozwanemu oryginalne kartoteki zarobkowe z firmy (...).

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 12 marca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. ponownie ustalił ubezpieczonemu W. B. kapitał początkowy na dzień 01 stycznia 1999 r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 676,13 zł. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 55,38 %. Zakład przyjął 16 lat, 7 miesięcy okresów składkowych oraz 4 lata, 6 miesięcy i 24 dni okresów nieskładkowych. Kapitał początkowy ustalony na dzień 01 stycznia 1999 r. wyniósł 75 996,58 zł. Do ustalenia kapitału początkowego pozwany nie uwzględnił zarobków wynikających z przedłożonych kartotek zarobkowych U., bo nie są one przechowywane przez upoważnione archiwum.

dowód: decyzja o ponownym ustaleniu kapitału początkowego z dnia 16 czerwca 2014 r. – k. nienumerowana akt kapitałowych

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych oraz w aktach sprawy, w szczególności opierając się na oryginalnych zaświadczeniach oraz kartotekach zarobkowych. Ustalenia faktyczne Sąd poczynił w oparciu o dokumentację dostarczoną przez strony. Dowód z dokumentów zgromadzonych w sprawie w zakresie w jakim posłużyły do ustalenia stanu faktycznego Sąd uznał za w pełni wiarygodny, gdyż dokumenty te nie budziły żadnych wątpliwości. Dowody w postaci dokumentów urzędowych Sąd ocenił na podstawie art. 244 § 1 k.p.c. ustalając, że skoro w toku procesu nie zostały skutecznie podważone, stanowią świadectwo tego, co zostało w nich urzędowo poświadczane. Powyższe dowody układają się zdaniem Sądu w spójną całość, wzajemnie się potwierdzając lub uzupełniając.

Sąd równocześnie przy ustalaniu stanu faktycznego w sprawie posiłkował się zeznaniami świadka J. S., której to zeznania uznał za miarodajne i wiarygodne w zakresie wiedzy ogólnej o dokumentacji zarobkowej zakładu pracy w spornym okresie, tj. w zakresie w jakim znajdują one odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego W. B. od decyzji pozwanego jest zasadne.

Zgodnie z art. 173 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.), dalej: ustawa, dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat. Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy tj. na dzień 01 stycznia 1999 r.

W myśl art. 174 ust. 1 powyższej ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Stosownie do treści art. 174 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. Odesłanie z art. 174 ust.

3 ustawy do wymienionych w nim przepisów oznacza, że zasady ustalania podstawy wymiaru kapitału początkowego są takie same, jak zasady ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent. Ogólne zasady ustalania tej podstawy uregulowane są w art. 15 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę. Prawo wyboru okresu kolejnych 10 lat kalendarzowych ograniczone jest w przypadku ustalania podstawy wymiaru kapitału początkowego do lat 1980-1998. Natomiast według art. 15 ust. 6 tejże ustawy, na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Z kolei zgodnie z art. 175 § 4 ustawy, ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114 tejże ustawy, z którego wynika, iż prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Jak wynika z regulacji art. 116 ust. 5 ustawy, do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego – co oznacza wymóg inicjatywy ubezpieczonego w zakresie pozyskiwania i udowadniania wysokości wynagrodzeń, które w jego ocenie winny stanowić podstawę ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego lub rentowego (tak również wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2001 r., II UKN 297/00).

Stosownie zatem do treści art. 116 ust. 5 w związku z art. 194 tej ustawy oraz § 21 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r. nr 237 poz. 1412), dalej: rozporządzenie, środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub **inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.**

W świetle wyczerpujących i miarodajnych zeznań świadka J. S. wskazać należy, iż Zakłady Usługowo-Produkcyjne (...) Sp.z.o.o. prowadziły działalność gospodarczą od 26 listopada 1986 r. do dnia 07 maja 1991 r. na skutek likwidacji i wykreślenia z rejestru, Uchwałą Zgromadzenia Wspólników nr 3/95 z dnia 20 stycznia 1995 r. zdecydowano, że akta zlikwidowanej Spółki będą przez byłego dyrektora H. S. (1) w miejscu jego zamieszkania tj. ul. (...), (...)-(...) G..

Nadto wskazać należy, iż autentyczność kartotek zarobkowych przedłożonych przez ubezpieczonego, (uzyskanych od osoby aktualnie je przechowującą, tj. J. S. w związku z faktem, iż H. S. (1) przeprowadził się do W.), w ocenie Sądu nie budzi wątpliwości. Wskazać bowiem należy, iż kwoty naniesione na ww. dokumentach zostały naniesione różnymi długopisami, również stan ww. dokumentów poświadcza ich oryginalność i niezasadnym byłaby odmowa dania im wiary w całości. Nadto świadek w sposób logiczny i jednoznaczny wskazała w jaki sposób doszło do tego, że przechowują dokumenty zlikwidowanej spółki (...) w swoim miejscu zamieszkania.

Ubezpieczony w spornym okresie był zatrudniony przez Zakłady Usługowo-Produkcyjne (...) Sp.z.o.o., a przedstawione kartoteki płacowe przechowywane przez J. S. nie budzą wątpliwości co do ich oryginalności.

Wynika z nich dokładna wysokość wynagrodzenia osiąganego przez ubezpieczonego w spółce (...), wraz z wszystkimi dodatkami.

Mając na uwadze powyższy stan faktyczny i prawny, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z przywołanymi wyżej przepisami, Sąd Okręgowy wyroku zmieniał zaskarżoną decyzję pozwanego organu rentowego

w ten sposób, iż zobowiązał pozwanego do ustalenia wysokości kapitału początkowego ubezpieczonego W. B. przy uwzględnieniu wynagrodzenia w Spółce z.o.o. (...) w latach 1987-1989 na podstawie przedłożonych kartotek zarobkowych.

SSO Wiesława Szulczewska